

ISSN 2616-678X

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің

ХАБАРШЫСЫ

ВЕСТНИК

Евразийского национального
университета имени Л.Н. Гумилева

BULLETIN

of the L.N. Gumilyov
Eurasian National University

ФИЛОЛОГИЯ сериясы

Серия **ФИЛОЛОГИЯ**

PHILOLOGY Series

№1 (122) / 2018

1995 жылдан бастап шығады

Издается с 1995 года

Founded in 1995

Жылына 4 рет шығады

Выходит 4 раза в год

Published 4 times a year

Астана, 2018

Astana, 2018

Бас редакторы **Дихан Қамзабекұлы**
филология ғылымдарының докторы, проф. (Қазақстан)

Бас редактордың орынбасары **Шолпан Жарқынбекова**
филология ғылымдарының докторы, проф. (Қазақстан)

Редакция алқасы

Аскер оғлы Рамиз	ф.ғ.д., проф. (Әзербайжан)
Ақматалиев Абдылдажан	ф.ғ.д., проф. (Қырғызстан)
Бахтикиреева Улданай	ф.ғ.д., проф. (Ресей)
Беженару Людмила	ф.ғ.д. проф. (Румыния)
Бейсенбаева Жанаргүл	ф.ғ.к., қауымд. проф. (Қазақстан)
Біжкенова Айгүл	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Жақыпов Жантас	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Журавлева Евгения	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Жаң Динжиң	PhD, проф. (Қытай)
Ескеева Мағрипа	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Ержласун Гүлжанат	PhD, ассос. проф. (Түркия)
Қасқабасов Сейіт	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Негимов Серік	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Нұрғали Қадиша	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Нуриева Фануза	ф.ғ.д., проф. (РФ, Татарстан)
Райхл Карл	ф.ғ.д., проф. (Германия)
Рахманов Носимхан	ф.ғ.д., проф. (Өзбекстан)
Риверс Уильям Патрик	PhD, проф. (АҚШ)
Сәтенова Серікгүл	ф.ғ.д. проф. (Қазақстан)
Султанов Казбек	ф.ғ.д., проф. (Ресей)
Тәжібаева Сәуле	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Хисамитдинова Фирдаус	ф.ғ.д., проф. (РФ, Башқұртстан)
Чернявская Валерия	ф.ғ.д., проф. (Ресей)
Шәріп Амантай	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Шәріпова Гүлбану	ф.ғ.к., қауымд. проф. (Қазақстан)
Экиджи Метин	PhD, проф. (Түркия)
Янковский Генрих	PhD, проф. (Польша)

Редакцияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Астана қ., Сатпаев к-сі, 2, 408 б.

Тел.: (7172) 709-500 (ішкі 31413)

E-mail: vest_phil@enu.kz

Жауапты редактор, компьютерде беттеген І.Р. Құрманғалиев

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысы. ФИЛОЛОГИЯ сериясы

Меншіктенуші: ҚР БжҒМ «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» ШЖҚ РМК

ҚР Ақпарат және коммуникациялар министрлігінде 27.03.2018 ж. №16996-Ж тіркеу куәлігімен тіркелген.

Мерзімділігі: жылына 4 рет.

Тиражы: 40 дана

Типографияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Астана қ., Қажымұқан к-сі, 12/1, тел.: (7172)709-500 (ішкі 31413)

© Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

Главный редактор **Дихан Камзабекулы**
доктор филологических наук, проф. (Казахстан)

Зам. главного редактора **Шолпан Жаркынбекова**
доктор филологических наук, проф. (Казахстан)

Редакционная коллегия

Аскероглы Рамиз	д.ф.н., проф. (Эзербайжан)
Акматалиев Абдылдажан	д.ф.н., проф. (Киргизстан)
Бахтикиреева Улданай	д.ф.н., проф. (Россия)
Беженару Людмила	д.ф.н., проф. (Румыния)
Бейсенбаева Жанаргуль	к.ф.н., ассос. проф. (Казахстан)
Бижкенова Айгуль	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Жакыпов Жантас	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Жан Динжин	PhD, проф. (Китай)
Журавлева Евгения	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Ескеева Магрипа	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Ержласун Гульжанат	PhD, ассос. проф. (Турция)
Каскабасов Сейит	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Негимов Серик	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Нургали Кадиша	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Нуриева Фануза	д.ф.н., проф. (РФ, Татарстан)
Райхл Карл	д.ф.н., проф. (Германия)
Рахманов Насимхон	д.ф.н., проф. (Узбекистан)
Риверс Уильям Патрик	PhD, проф. (США)
Сатенова Серикгуль	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Султанов Казбек	д.ф.н., проф. (Россия)
Тажибаева Сауле	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Хисамитдинова Фирдаус	д.ф.н., проф. (РФ, Башкортостан)
Чернявская Валерия	д.ф.н., проф. (Россия)
Шарип Амантай	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Шарипова Гульбану	к.ф.н., ассос. проф. (Казахстан)
Экиджи Метин	PhD, проф. (Турция)
Янковский Хенрих	PhD, проф. (Польша)

Адрес редакции: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Сатпаева, 2, каб. 408
Тел.: (7172) 709-500 (вн. 31413)
E-mail: vest_phil@enu.kz

Ответственный редактор, компьютерная верстка И.Р. Курмангалиев

Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева. Серия ФИЛОЛОГИЯ
Собственник: РГП на ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
Зарегистрирован Министерством информации и коммуникаций РК под номером №16996-Ж от 27.03.2018г.
Периодичность: 4 раза в год
Тираж: 40 экземпляров
Адрес типографии: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Кажимукана, 12/1, тел.: (7172)709-500 (вн.31413)

Editor-in-Chief **Dihan Kamzabekuly**
Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)

Deputy Editor-in-Chief **Zharkynbekova Sholpan**
Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)

Editorial board

Asker ogly Ramiz	Doctor of philology, Prof. (Azerbaijan)
Akmataliyev Abdildajan	Doctor of philology, Prof. (Kyrgyzstan)
Bakhtikireeva Uldanai	Doctor of philology, Prof (Russia)
Beisenbayeva Zhanargul	Can. of philology, assos. Prof (Kazakhstan)
Bezhenaru Lyudmila	Doctor of philology, Prof (Romania)
Bizhkenova Aigul	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Chernyavskaya Valeriya	Doctor of philology, Prof. (Russia)
Erzhiasun Güljanat	PhD, assos. Prof (Turkey)
Yeskeyeva Magripa	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Henryk Jankowski	PhD, Prof. (Poland)
Kaskabassov Seit	Doctor of philology, Prof (Kazakhstan)
Khisamitdinova Firdaus	Doctor of philology, Prof. (RF, Bashkortostan)
Metin Ekiji	PhD, Prof. (Turkey)
Negimov Serik	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Nurgali Kadisha	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Nurieva Fanuza	Doctor of philology, Prof. (RF, Tatarstan)
Reichl Karl	Doctor of philology, Prof. (Germany)
Rakhmanov Nasimhon	Doctor of philology, Prof. (Uzbekistan)
Rivers William Patrick	PhD, Prof. (USA)
Satenova Serikkul	Doctor of philology, Prof (Kazakhstan)
Sultanov Kazbek	Doctor of philology, Prof. (Russia)
Sharip Amantaj	Doctor of philology, Prof (Kazakhstan)
Sharipova Gulbanu	Can. of philology, assos. Prof. (Kazakhstan)
Tazhybayeva Saule	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Zhakypov Zhantas	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Zhang Dingjing	PhD, Prof. (China)
Zhuravleva Yevgeniya	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)

Editorial address: 2, Satpayev str., of.408, Astana, Kazakhstan, 010008
Tel.: (7172) 709-500 (ext. 31413)
E-mail: vest_phil@enu.kz

Executive editor, computer layout: I.R. Kurmangalyev

Bulletin of the L.N.Gumilyov Eurasian National University PHILOLOGY Series

Owner: Republican State Enterprise in the capacity of economic conduct «L.N.Gumilyov Eurasian National University» Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan
Registered by Ministry of information and communication of Republic of Kazakhstan. Registration certificate No 16996-Ж from 27.03.2018

Periodicity: 4 times a year Circulation: 40 copies

Address of printing house: 12/1 Kazhimukan str., Astana, Kazakhstan 010008; tel.: (7172) 709-500 (ext.31413)

© L.N.Gumilyov Eurasian National University

Мазмұны

<i>Абдыханова Б.А., Нергиз Бирай</i> Интертекстуалдылық теориясы мен прецедентті құбылыс арасындағы байланыс	8
<i>Аймолдина Ә.А.</i> Искерлік дискурс зерттеудің әлеуметтік және когнитивтік аспектіліктерінің қатынастары	14
<i>Алефиренко Н.Ф., Нұртазина М.Б.</i> Тіл ғылымындағы қазіргі заманғы үрдістер: ғылыми зерттеулердің векторлары	20
<i>Гауриева Г.М., Кадырова Е.Б.</i> Лексикалық құзыреттілікті қалыптастыруда ағылшын тілі сабағында ой-талқыларды қолдану	32
<i>Жапанова М.Е.</i> Әбдіжәміл Нұрпейісовтың «Қан мен тер» романындағы иіс-жады ұстанымдарының көркемдік ерекшелігі	37
<i>Жұмсақбаев А.Т.</i> Джон Толкиеннің «Сақиналардың патшасы» трилогиясының жанрлық құбылысы	46
<i>Жұматаев Е.</i> Әдеби тіл мен әлеуметтік желі: тіл бәсекелестігі мен әдеби тілдің қазіргі сипаты	50
<i>Зилинька М.Н.</i> Шыңғыс Айтматовтың шығармаларындағы фразеологизмдерді аударудың ерекшеліктері	58
<i>Қадысқызы А., Хасенова Р.Т., Құлахметова Ж.Т.</i> Қазақстандағы оралмандар және олардың әлеуметтік-мәдени бейімделуі	64
<i>Қасымова Ә.Ә.</i> Қазақ және түрік тілдеріндегі қоштасу этикетіне қатысты қалып сөздердің лингво-мәдени сипаты	71
<i>Латанова Р.У., Заркешеева А.Е., Хамитова А.Ф.</i> Қазақстандық жоғары оқу орындары студенттеріне ағылшын тілін үйретуде Action Research әдісін енгізу жолы	76
<i>Мейрамбекова Л.К., Сейтова Ш.Б., Есенғалиева А.М.</i> Бір буынды түбір етістіктің «қыпшақтық» корпусындағы вокализм жүйесінде салыстырмалы сипаттамасы ..	81
<i>Матбек Н.Қ., Садықова Р.К.</i> Ноғай әдеби тілінің қалыптасуы	88
<i>Мырзағалиева Т.Е., Шәріпова Г.А.</i> Құран поэтологиясындағы орыс универсумы ..	95
<i>Нұртазина М.Б., Амрина З.Ж.</i> Білім берудегі «Polycultural World» жүйесін қамтамасыз етуге арналған кәсіби лингвистика	105
<i>Оразбаева Э.С.</i> Онкологиялық терминдерді талдау және аудару	112
<i>Өтелбай Г. Т.</i> «Кемпіркосақ» баламасының туыс және шет тілдердегі ұқсастығы мен ерекшелігі	119
<i>Садықова А. Т., Қабдырашева Б. Н.</i> І. Есенберлин шығармаларындағы тарихи тұлғалар бейнесі	125
<i>Сейтова Ш.Б.</i> Кейбір этноатаулардың ақпараттық уәжі (Шығыс Қазақстан аймағы материалдары негізінде)	132
<i>Сәдуақасұлы Ж., Махамбетова А.</i> Қазақ тіл білімінде лепті сөйлемдердің зерттелу жайы	138
<i>Симбаева С.О., Қайыпбаева М. М.</i> Тілді аудармасыз оқыту және тілдің фонетикалық интерпритациясы	143
<i>Шәріпова Г.А.</i> Исламдық мәдени универсиумы	147
<i>Шәріп А.Ж.</i> Хүсейін Жавид және XX ғасыр басындағы қазақ поэзиясы: рухани ізденістер мен көркемдік ерекшеліктер	151
<i>Шоқабаетова С.С.</i> Сөзжасамның фонетикамен байланысы туралы	162

Содержание

<i>Абдыханова Б.А., Нергиз Бирай</i> Взаимосвязь прецедентных текстов и интертекстуальности	8
<i>Аймолдина А.А.</i> Взаимосвязь социальных и когнитивных аспектов изучения делового дискурса	14
<i>Алефиренко Н.Ф., Нуртазина М.Б.</i> Современные тенденции в науке о языке: векторы научного поиска	20
<i>Гауриева Г.М., Кадырова Е.Б.</i> Использование мозгового штурма для формирования лексической компетентности на уроках английского языка	32
<i>Жапанова М.Е.</i> Художественные особенности памяти запаха в романе Абдижамиля Нурпеисова «Кровь и пот»	37
<i>Жумсакбаев А.Т.</i> Жанровая феноменальность трилогии Джона Толкиена «Властелин колец»	46
<i>Жуматаев Е.</i> Литературный язык и социальные сети: конкурентоспособность и современность казахского языка	50
<i>Зилинька М.Н.</i> Особенности перевода фразеологизмов в произведениях Чингиза Айтматова	58
<i>Кадыскызы А., Хасенова Р.Т., Кулахметова Ж.Т.</i> Оралманы в Казахстане и их социально-культурная адаптация	64
<i>Касымова А.А.</i> Лингво-культурологический анализ лингвистических единиц, связанных с этикой прощания казахского и турецкого языков	71
<i>Латанова Р.У., Заркешева А., Хамитова А.Г.</i> Пути внедрения Action Research в обучении английскому языку студентов высших учебных заведений в Казахстане.....	76
<i>Мейрамбекова Л.К., Сейтова Ш.Б., Есенгалиева А.М.</i> Сравнительно-сопоставительная характеристика односложных глаголов в системе вокализма языков кипчакской группы	81
<i>Матбек Н.К., Садыкова Р.К.</i> Формирование ногайского литературного языка.....	88
<i>Мурзагалиева Т.Е., Шарипова Г.А.</i> Русский универсум коранической поэтологии.....	95
<i>Нуртазина М.Б., Амрина З.Ж.</i> Polycultural World: Компетентный подход в профессиональной лингвистике для образования	105
<i>Оразбаева Э.С.</i> Анализ и перевод онкологических терминов	112
<i>Отелбай Г. Т.</i> Аналогия и особенность эквивалента «Кемпірқосак» у родственных и иностранных языков	119
<i>Садыкова А.Т., Кабдырашева Б.Н.</i> Образ исторических личностей в творчестве И.Есенберлина	125
<i>Сейтова Ш.Б.</i> Информационное содержание некоторых этнонаименований	132
<i>Садуакасулы Ж., Махамбетова А.</i> Обстоятельства исследования восклицательных предложений казахского языка	138
<i>Симбаева С., Кайытбаева М.М.</i> Обучение языка без перевода и фонетическая интерпретация языка	143
<i>Шарипова Г.А.</i> Исламский универсум культуры	147
<i>Шарип А.Ж.</i> Гусейн Джавид и казахская поэзия начала XX века: духовные искания и художественные особенности	151
<i>Шокабаева С.С.</i> О связи словообразования с фонетикой	162

Contents

<i>Abdyhanova B.A., Nergiz Biraj</i> Interrelation of precedent texts and intertextuality	8
<i>Aimoldina A.A.</i> Interconnection of Social and Cognitive Aspects in Business Discourse Studying	14
<i>Alefrenko N.F., Nurtazina M.B.</i> Modern trends in the science of language: vectors of scientific research	20
<i>Gauriyeva G.M., Kadyrova Ye.B.</i> Use of brainstorming for the formation of lexical competence in English class	32
<i>Japanova M.E.</i> Artistic features of the memory of the smell in the novel «Blood and Sweat» by Abdizhamil Nurpeisov	37
<i>Zhumsakbayev A.T.</i> Genre's phenomenon of John Tolkien's trilogy «The Lord of the Rings»	46
<i>Zhumataev E.</i> Analysis of the translation into the Kazakh language interjections in the piece	50
<i>Zilinka M.N.</i> The peculiarities of phraseological units translation in book's of Chingiz Aitmatov	58
<i>Kadyskyzy A., Khassenova R. T., Kulakhmetova Zh.T.</i> Oralman in Kazakhstan and their Socio-Cultural Adaptation	64
<i>Kasymova A.A.</i> Linguistic and Cultural Analysis of Linguistic Units Associated with Ethics of Farewell to Kazakh and Turkish Languages	71
<i>Latanova R.U., Zarkesheva A.E., Khamitova A.G.</i> The ways of planning action research in teaching english for students in higher schools of Kazakhstan	76
<i>Meirambekova L.K., Seiitova Sh. B., Esengaliyeva A.M.</i> Comparative characteristic of monosyllabic verbs in the vocalism system of the languages of the Kipchak group	81
<i>Matbek N.K., Sadykova R.K.</i> Formation of Nogai literary language	88
<i>Murzagaliyeva T.E. , Sharipova G.A.</i> Russian Universum of Quranic Poetology.....	95
<i>Nurtazina M.B., Amrina Z.Zh.</i> Polycultural World: a competent approach in professional Linguistic for education	105
<i>Orazbayeva E.S.</i> Analysis and translation of cancer terms	112
<i>Otelbay G. T.</i> The analogy and peculiarity of the «Кемпірқосақ» alternative in relatives and foreign languages	119
<i>Sadykova A.T., Kabdyrasheva B.N.</i> The image of historical personalities in the creative work of I.Esenberlin	125
<i>Seiitova Sh. B.</i> Informational motives of some ethonyms	132
<i>Saduakasuly Zh., Makhambetova A.</i> The study of exclamatory sentences of the kazakh language	138
<i>Simbaeva S.O. Kaiypbayeva M. M.</i> Phonetic interpretation of the language without translation	143
<i>Sharipova G.A.</i> Islamic Universum of Culture	147
<i>Sharip A.Zh.</i> Hussain Jawid and Kazakh poetry of early 20th century: spiritual quest and artistic features	151
<i>Shokabayeva S.</i> Connection of word-formation with phones	162

MRNTI 16. 31. 51

A. Kadyskyzy¹, R.T. Khasanova², Zh. T. Kulakhmetova³

L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan

(E-mail: ¹kadys_a@mail.ru, ²roza.tolengut.kz@mail.ru, ³zh.kulakhmetova@gmail.com)

Oralmans in Kazakhstan and their Socio-Cultural Adaptation

Abstract. The article named «The Orientation for the Future: Spiritual Renewal» written by the president of Kazakhstan has identified a clear plan and purpose for the bright future of Kazakhstan. After Kazakhstan gained its sovereignty, many measures were taken in order to become one of the developed countries. The comprehensive researches on Kazakh language, the status of the language, as well as the linguistic situation of Kazakhs in the People's Republic of China are increased. Studies of domestic and foreign science attracted the attention of researchers on issues of socio-economic integration and cultural adaptation of oralmans in Kazakhstan. In this article, the authors conducted a sociological study on the level of adaptation, ethnic, national and cultural identity of returnees through interviews and oral interviews among oralmans in Kazakhstan.

However, the lack of a deliberated state strategy in the field of immigration policy in our republic has a negative impact on many sides of the practice in the organization and management of these processes, which have not yet been adequately reflected in research materials. Thus, the relevance of the research topic is determined by the need for a comprehensive institutional research framework for the integration of oralmans in the developing Kazakhstani society.

Key words: oralman, state language, integration, cultural adaptation, national peculiarities.

Introduction. Immigration is a complex socio-demographic process and its prediction and management contribute significantly to the establishment and development of a democratic State, while the loss of control over this process is likely to lead to the serious socio-economic, demographic and other consequences. Hence the need for a scientific understanding of the immigration situation in the Republic of Kazakhstan, which today, along with Germany, Israel and Russia became one of four countries with ethnic immigration. Simultaneously for the immigrants-ethnic Kazakhs, called oralmans adaptation processes are relevant, and their subsequent integration into local society. The law of RK «On population migration» from December 13, 1997, provides the following definition of oralmans. «Oralmans-aliens or stateless persons of Kazakh nationality, permanently resident at the time of the acquisition of sovereignty by the Republic of Kazakhstan abroad and arrived in Kazakhstan with a view to permanent residence». The term “oralman” means returnee in Kazakh and is generally taken that oralmans are returning to their ethnic homeland.

Methods of study. According to the data of the press service of the Ministry of Health and social development of the Republic of Kazakhstan from 1991 till January 1, 2015- 259159 families or 952882 ethnic Kazakhs returned to their historical homeland, and obtained the status of oralman family (in 2014-3792 families or 8247ethnic Kazakhs), representing 5.5% of the total population of the country. So it's clear that the process is very active. The poll of the social site Wechat, conducted from January 29 to February 2 among our compatriots in China, showed 90% of Kazakh people desire to return to Kazakhstan. 6071 people took part in the survey. 79% of them stated as for the question «whether to return to Kazakhstan?» their desire to relocate, 671 people responded negatively, 8% replied not being ready yet to return. The return of oralmans to the republic of Kazakhstan on a significant scale is characteristic for the contemporary stage, so the solution to the problem of integration of oralmans in Kazakhstan society is urgent.

Aims and objectives. However, the lack of a deliberated state strategy in the field of immigration policy in our republic has a negative impact on many sides of the practice in the organization and management of these processes, which have not yet been adequately reflected in research materials. Thus, the relevance of the research topic is determined by the need for a comprehensive institutional research framework for the integration of oralmans in the developing Kazakhstani society.

Such scientists like A.I.Rogachyov, A.K.Daurenbekov, B.S.Dosmanbetov, N.S.Yessipov, U.M.Iskakov, R.B. Zhalimbetova, S.M.Sundetov, G.M.Mursalimova, B.L.Tatibekov are investigating the economic issue of migration processes. But this issue is considered by demographers, historians, sociologists as well, showing the importance of the issue under consideration.

To begin with after gaining the Independence the law «On Immigration» was adopted in Kazakhstan in 1992. Ethnic Kazakhs outside Kazakhstan were given the right to return to their «Historical homeland.» From the economic and historical points of view, returning of ethnic Kazakhs was one of the key issues of the state migration policy aimed at preserving the national identity of the state, strengthening the internal stability and increasing its population [1].

The process of repatriation of ethnic Kazakhs to Kazakhstan was many-sided and complicated. It is estimated that roughly five million ethnic Kazakhs live outside Kazakhstan, in more than 40 countries [2].The biggest number of ethnic Kazakhs abroad is descendants who left the Soviet Union in the 1920s and 1930s in order to escape from political repressions, violent collectivization and hunger and starvation [3,p8].

According to the official statistics from the Committee on Migration Policy of the Ministry of Internal Affairs of the Republic of Kazakhstan, since the time of Independence, for about one million of ethnic Kazakhs have returned to Kazakhstan from foreign and neighbouring countries, such as China, Mongolia, India, Afghanistan, Iran and Turkey, etc.

In order to investigate oralman's social and economic integration, as well as cultural adaptation, we have conducted a research. In the research process combination of qualitative and quantitative methods were used. Qualitative research was based on personal interviews and observation methods. The survey was conducted from mid Sep. to Nov, 2017. The survey involved 59 ethnic Kazakhs (Oralmans) from China, Uzbekistan, Turkey and Mongolia. The large percentage of these oralman's are descendants of those who were forced out from the Soviet Union in the 1920-30s or who fled political turmoil, repression, forced collectivization and hunger crises. Quantitative method was mainly based on the questionnaire. Sampling approach is used. 200 questionnaires were distributed and completed by oralman's from China, Uzbekistan, Turkey and Mongolia. Among them students filled out a total of 140 copies. Young people are the future of our country; we believe it is necessary to focus on the student body. Students who are studying at the universities in Astana can represent different geographic regions of the country and follow the pattern of oralman's settlement. And the remaining 60 copies were filled by taxi drivers, teachers, workers, businessmen and doctors.

According to the statistics, the average age of those who filled out the questionnaire is 26 years old, the oldest - 69, and the youngest -19.

Name / Т.А.Ж. _____

Age / Жасы _____

Speciality / Мамандық _____

The country of origin / Қай мемлекеттен келген _____

1. What are your main sources of income?

Сіздің негізгі кірісіңіз қандай?

- a) Temporary job / Уақытша жұмыс
- b) Salary / Еңбек ақы
- c) Pension / Пенсия
- d) Assistance from relatives / Туыскандардың көмегімен
- e) Scholarship / Стипендия

2. Do you have any difficulties in communication with local population?

Сізде жергілікті халықпен қатынаста қиыншылықтар бар ма?

- a) Yes / Бар
b) No / Жоқ
c) Sometimes / Кейде бар
3. What languages do you speak?
Сіз қандай тілде сөйлейсіз?
a) Kazakh and Russian / Қазақ және Орыс
b) Kazakh / Қазақ
c) Russian / Орыс
d) Neither Kazakh nor Russian / Қазақша да Орысша да сөйлемеймін
4. Did you attend language courses to learn Russian or Kazakh?
Сіз Қазақ немесе Орыс тілі курстарына қатыстыңыз ба?
a) Yes / Иә
b) No / Жоқ
c) I didn't find any special language courses provided for oralman / Оралмандарға арналған іш қандай тілдік курс таппадым
5. How long did you look for a job when you arrive in Kazakhstan?
Сіз қазақстанға оралғанда жұмыс іздеуге қанша уақыт жұмсадыңыз?
a) 4+ years / 4+ жыл
b) 2-4 years / 2-4 жыл
c) 1-2 years / 1-2 жыл
d) Less than 1 year / 1 жылдан аз
6. What type of housing ownership do you have?
Сізде қандай меншікті тұрғын үйдің түрі бар?
a) Owned as being purchased / Өзіме тиесілі
b) Constructed myself / Өзім салып алғам
c) Leased / Жалға алынған
d) Owned by relatives / Туысқандарымның үйі
e) State-owned (service housing) / Мемлекеттен берілген
f) Received under quota / Квота бойынша
7. What was the attitude of local population toward you?
Жергілікті халықтың сізге деген көзқарасы қандай?
a) Good / Жақсы
b) Bad / Жаман
c) Indifferent / Салқын қанды
d) Tolerable / Төзуге болады
8. Do you have the willingness to learn Russian and/or Kazakh?
Сізде орыс немесе Қазақ тілін оқуға дайындығыңыз бар ма?
a) Yes / Бар
b) No / Жоқ
c) I don't know / Білмедім
9. What are the main problems that you face with during the period of adaptation?
Бейімделу кезеңінде кездескен негізгі қиыншылықтар?
a) Social problems such as place of residence and unemployment / Қоғамдық мәселелер: тұрақты жер және жұмыссыздық
b) Cultural problems such as cultural shock and misunderstanding with local population / Мәдениет мәселелері: жергілікті халықпен болған мәдениетаралық түсінбеушілік
c) Communicative/linguistic problems such as ignorance of Russian language and differences in mentality / Қарым-қатынас/лингвистикалық мәселелер: Орыс тілін білмеу арқылы болған кедергілер және менталеттегі айырмашылық

10. What would you like to recommend for improving the oralman's status in Kazakhstan?

Қазақстандағы оралмандардың жағдайын жақсартуға арналған қандай ұсыныс айтқыңыз келеді?

- a) Law and legal literacy / Заң және құқықтық сауаттылық
- b) Educational programs of learning Russian and Kazakh languages / Қазақ және Орыс тілдерін оқыту бағдарламалары
- c) Simplification of the process of receipting Kazakhstan citizenship / Қазақстан азаматтығын алу процесін жеңілдету
- d) Employment agency for oralman / Жұмыспен қамту агенттігі

11. In your opinion, what is the most favorable region for settlement in Kazakhstan?

Сіздің ойыңызша Қазақстанда қонысталуға қайсы өңір қолайлы?

- a) Northern region / Солтүстік
- b) Southern region / Оңтүстік
- c) Eastern region / Шығыс
- d) Western region / Батыс
- e) Central region / Орталық

12. What perspectives for living in Kazakhstan do you have?

Сіздің келешекте Қазақстанда туру ойыңыз қандай?

- a) Stay and live in Kazakhstan / Қазақстанда тұрақты туру
- b) Work for several years and return to the country of origin / Біраз жыл жұмыс істегеннен соң туған жерге қайту
- c) Leave the country in the near future / Жақын арада Қазақстаннан кету

The study mainly focused on the following indicators to investigate oralman's ethnic and national identity, as well as the level of integration.

Language reflects a nation's characteristics; it contains not only the nation's historical and cultural backgrounds, but also its view of life, life style and mode of thinking. According to the survey, all the interviewees' admitted that one of the main purposes of their choosing to immigrate to Kazakhstan is to preserve Kazakh identity, language, customs and traditions. Many oralman are able to use more than one language because they come from countries which are bilingual such as China, Mongolia and Uzbekistan. They have the command of both Kazakh language and the national language at a rather high level. Cultural differences play an important part as well.

Language integration is essential and the proficiency of oralman in the language of the host country; it is the most important indicator of integration. This may be measured by attending language courses and the language barriers and the communicative ability with local people.

Current research questions included:

What language do you speak? / Did you attend language courses to learn Russian or Kazakh? / Do you have the willingness to learn Russian and/or Kazakh?

According to Figure 3. Proficiency of oralman in the language is as follows:

- a) Kazakh and Russian 15%
- b) Kazakh 71%
- c) Russian 9%
- d) Neither Kazakh nor Russian 5%

Although the majority of them, namely 71%, speak Kazakh, reading and writing problems among oralman from China do arise as a result of not knowing the Cyrillic alphabet. The oralman from Uzbekistan speak both Kazakh and Russian languages, while only few oralman from China do speak Russian. According to Figure 4. On attending language courses

- a) Yes 65%
- b) No 33%
- c) I didn't find any special language courses provided for oralman 2%

Oralman students demonstrated high percentage of attending different language courses. According to Figure 8. Oralman's attitude towards learning Russian and/or Kazakh is as follows: Oralman, particularly those coming from non-CIS countries, are for the most part more interested in learning Russian and/or Kazakh than other oralman.

Differences in written Kazakh can also be major obstacle. Currently three Kazakh alphabets are in use around the world: Cyrillic in Kazakhstan, Russia and some other CIS countries; Latin in Turkey and Western Europe; and Ancient Kazakh (based on the Arabic alphabet) in China, Iran and Pakistan. As a result oralman from China, Iran, Pakistan, Afghanistan and Turkey cannot read or write Kazakh once in Kazakhstan [3, 23].

Social and economic integration relates to the well-being and the participation of oralman in the labour market and economic life, for example, the duration of unemployment, main sources of income, and the type of housing ownership.

Figure 1. What are your main sources of income?

a) Temporary job	55%
b) Salary	5%
c) Pension	4%
d) Assistance from relatives	6%
e) Scholarship	30%

70% of our 200 questionnaires were filled out by young oralman and students; as a result 30% of their main sources of income show 30% on scholarship.

Figure 5. The question: How long did you look for a job when you arrived in Kazakhstan- revealed the next results:

The duration of unemployment shows: 34% less than 1 year and 36% 1-2 years.

Figure 6. The type of housing ownership as follows:

a) Owned as being purchased	38%
b) Constructed myself	16%
c) Leased	14%
d) Owned by relatives	18%
e) State-owned (service housing)	5%
f) Received under quota	9%

As we know housing is the main problem for oralman faced upon their arrival to Kazakhstan. 38% of oralman purchases their houses by themselves while only a few of them 5% owned service housing and 9% received under quota.

Residential integration relates to the success of location of housing, for instance, favourable region for settlement and perspectives for living in Kazakhstan.

Figure 11. In your opinion, what is the most favorable region for settlement in Kazakhstan? High percentage points out the southern region.

Figure 12. What perspectives for living in Kazakhstan do you have?

95% of oralman chose Kazakhstan for staying and living in the future. The majority of oralman being interviewed have a high interest in staying and living in Kazakhstan.

Cultural integration refers to cultural adaptation. So, the cultural shock and situations of misunderstanding with local people, language skills are also of a great importance impeding or on the contrary enabling oralman to adjust to cultural differences.

Figure 2. Do you have any difficulties in communication with local inhabitants?

There are few cultural differences between oralman and local residents.

Figure 7. What was the attitude of local population towards you?

The local population's attitude towards oralman is always good and tolerant. According to the research only a small percentage (1%) showed their indifference towards oralman.

Figure 9. In terms of the main problems that oralmen face with during the period of adaptation, the study revealed that social problems such as absence of a permanent place of residence and unemployment showed highest percentage while cultural problems such as cultural shock and misunderstanding with local population and language problems indicated lowest percentage.

Another factor affecting the level of cultural adaptation is the country of origin. This is clearly observed with regard to clothing and household utensils. Oralman women, particularly in the southern regions, wear traditional clothes, including a long high-necked dress covered with a camisole and a kerchief to cover their heads. Most Kazakh women coming from Turkmenistan, Iran, and Afghanistan do not adapt the clothing styles of local Kazakh women, as they don't consider such a style to be appropriate for Asian women. Men, coming from Uzbekistan wear a skull-cap, while men from Iran and Pakistan usually wear turbans. There are some differences in everyday life. Most oralmen do not purchase any furniture at all as they use *korpe* (hand-made mattresses), pillows and rugs. They have meals, sitting at hand-made low round wooden tables.

On December 2, 2008 by the government decree №1126 the Republic of Kazakhstan introduced the program "Nurly Kosh" for the period of 2009 - 2011.[4] The Program's main objective was to settle and assist in setting up of ethnic Kazakhs living abroad, former citizens of Kazakhstan, arriving to work on the territory of the Republic of Kazakhstan and the citizens of Kazakhstan, living in the depressed zones of the country. The program participants and their families are eligible to receive a number of benefits that are differentiated by categories of participants of the "Nurly Kosh" Program.

This program provides oralmen with governmental assistance, including pension payments, grants to study at secondary and post-secondary institutions, exemption from consular fees for required visas, deferment from military service, provision with employment assistance, assistance in learning Kazakh and Russian, exemption from custom duties. However, as it has been mentioned above the government has not implemented the compulsory extensive language courses of Russian for those ones, having problems with the language. Such courses would increase the number of those, who would be able to apply for a job and get more social contacts with other local people, as a result of which there would be a more successful adaptation of oralmen to social life. At present Kazakh repatriates, returning to their historic homeland affect the dynamics in population growth and improve the demographic situation in the country.

Kazakhstan as one of the significant recipient countries in the Central Asian region should continue to work on improvement of the processes of adaptation and integration of ethnic Kazakhs into Kazakh society and make it more efficient. In order to improve the social and economic position of oralmen, the Government of Kazakhstan should improve the quota system, which is the cornerstone of the oralman integration policy.

It is important to improve the oralmen's status in Kazakhstan.

- Develop specific law and legal literacy;
- Introduce more effective educational programs for learning languages;
- Simplify the process of receiving Kazakhstani citizenship;
- Establish an employment agency for oralmen, as the study shows that it is very important for oralmen to participate in the labor market, as it is a key element of general integration into the local community;
- Explore the experience of the foreign countries in the issue of adaptation of ethnic immigrants;
- Assess the development of mechanism of attraction and accommodation of oralmen.

The research has shown that much has been done already in this direction. There are state and social institutions, special short and long term programs, worked out to return ethnic Kazakhs home. Nevertheless, despite the experience accumulated and positive results achieved a number of problems of socio-economic character, impeding the regulation and realization of integration and adaptation of oralmen into the Kazakhstani society still exist and we can draw a conclusion that in the nearest future much should be done to support our compatriots, willing to return to their historic Homeland.

References

- 1 Law of the Republic of Kazakhstan “On Immigration”, Law portal of Kazakhstan [Electronic resource]. - 1992. - <http://www.zakon.kz> [in Russian]
- 2 Bokayev B., Language, Ethnic identity, and Adaptation of ethnic migrants in post-soviet Kazakhstan // 1st Annual International Interdisciplinary Conference, Azores, 24-26 April 2013.
- 3 Status of Oralmans in Kazakhstan / overview Almaty, - 2006. - P 8. [in Russian] [Electronic resource]. <http://www.undp.kz>
- 4 The Law of the Republic of Kazakhstan “On Migration of Population”, [Electronic resource]. 13 December, - 1997. <http://www.zakon.kz>
- 5 Bokayev B., Language, Ethnic identity, and Adaptation of ethnic migrants in post-soviet Kazakhstan. 1st Annual International Interdisciplinary Conference, 24-26 April, Azores, - 2013.
- 6 Status of Oralmans in Kazakhstan, overview Almaty, [in Russian] [Electronic resource]. <http://www.undp.kz> - 2006. - P 8.
- 7 The Law of the Republic of Kazakhstan “On Migration of Population”, [Electronic resource]. 13 December, Astana, - 1997. <http://www.zakon.kz>

А. Қадысқызы, Р.Т. Хасенова, Ж.Т. Кулахметова

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан

Қазақстандағы оралмандар және олардың әлеуметтік-мәдени бейімделуі

Аңдатпа. Отандастарымыздың тарихи отанына оралуы, яғни репатриация процесі еліміздің тәуелсіздікке қол жеткен алғашқы кезінен бастау алды. Қазақтардың этникалық иммиграциясын дамыту ұлттық көзқарасты дамыту үрдісімен, ұлттық ерекшелік пен мәдениетті сақтап қалуда және мемлекеттің ішкі тұрақтылығын қамтамасыз етумен тікелей байланысты. Тәуелсіздігімізді алғаннан кейін Қазақстанға әр мемлекеттен келген оралмандардың әлеуметтік-экономикалық интеграциясы және мәдени бейімделуі бойынша бағытталған зерттеулер отандық және шетелдік ғалымдардың назарын аударууда. Осы мақалада авторлар оралмандар арасында сауалнамалар және жеке сұхбат жүргізу арқылы оралмандардың этникалық және ұлттық ерекшеліктерін, бейімделу деңгейіне зерттеу жасалып ұсыныстар айтылды.

Түйін сөздер: оралман, мемлекеттік тіл, интеграция, мәдени бейімделу, ұлттық ерекшеліктер.

А. Кадысқызы, Р.Т. Хасенова, Ж.Т. Кулахметова

Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан

Оралманы в Казахстане и их социально-культурная адаптация

Аннотация. Возвращение наших соотечественников на их историческую родину, то есть процесс репатриации, происходило с самого начала независимости нашей страны. Развитие этнической иммиграции казахов напрямую связано с процессом развития национальной идеи, сохранения национальной самобытности и культуры и обеспечения внутренней стабильности государства. После обретения независимости исследования отечественной и зарубежной науки привлекли внимание исследователей по вопросам социально-экономической интеграции и культурной адаптации оралманов из Казахстана. В данной статье авторы провели социологическое исследование по изучению уровня адаптации, этнической и национальной и культурной идентичности репатриантов путем опроса и устных интервью среди оралманов.

Ключевые слова: оралман, государственный язык, интеграция, культурная адаптация, национальные особенности.

Әдебиеттер тізімі

- 1 «Иммиграция туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, Қазақстанның заң порталы [Электронды ресурс]. - 1992 ж. - <http://www.zakon.kz>
- Бокаев Б. Посткөенестік кеңістіктегі Қазақстандағы этникалық көшіп-қонушылардың тілін, этникалық сәйкестігін және бейімделуі // 2013 ж., 26 сәуір. I халықаралық пәнаралық конференция.

3 Қазақстандағы оралмандардың жағдайы / шолу Алматы, - 2006.-П 8. [Электронды ресурс]. <http://www.undp.kz>

4 «Халықтың көші-қоны туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, [Электронды ресурс]. 13 желтоқсан, 1997 жыл. [Http://www.zakon.kz](http://www.zakon.kz)

5 Бокаев Б., тіл, этникалық сәйкестік және посткеңестік Қазақстандағы этникалық көшіп-қонушылардың бейімделуі. 1-ші жылдық халықаралық пәнаралық конференция, 24-26 сәуір, Азорес, - 2013.

6 Қазақстандағы оралмандардың жағдайы - Алматы, // <http://www.undp.kz> - 2006.-П 8.

7 «Халықтың көші-қоны туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, [Электронды ресурс]. 13 желтоқсан, Астана, - 1997 жыл. [Http://www.zakon.kz](http://www.zakon.kz)

Авторлар туралы мәлімет:

Қадысқызы А. - Педагогика ғылымдарының магистрі, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті. Сатпаев көш. 2, Астана, Қазақстан. E-mail: kadys_a@mail.ru

Хасенова Р. Т. - Италиян тілін оқытудың дидактика магистрі, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті. Астана, Қазақстан. E-mail: roza.tolengut.kz@mail.ru

Кулахметова Ж. Т. - Өнер ғылымдарының магистрі, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті. Астана, Қазақстан. E-mail: zh.kulakhmetova@gmail.com

Kadyskyzy A.- Master of pedagogical sciences, senior lecturer of the Department of Foreign Languages, L. N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan. kadys_a@mail.ru

Khassenova R. T. - Master of didactics of Italian language teaching, senior lecturer of Department of Foreign Languages, L. N. Gumilyov Eurasian National University, roza.tolengut.kz@mail.ru

Kulakhmetova Zh. T. - Master of arts, senior lecturer, Department of Foreign Languages, ENU, L. N. Gumilyov Eurasian National University, E-mail: zh.kulakhmetova@gmail.com

FTAMP 31. 15. 25

Ә.Ә. Қасымова

Памуккале университеті, Денизли, Түркия

Қазақ және түрік тілдеріндегі қоштасу этикетіне қатысты қалып сөздердің лингво-мәдени сипаты

Андатпа. Мақалада қазақ және түрік тілдерінде қоштасу этикетін білдіретін лингвистикалық бірліктер, яғни қалып сөздер қарастырылады. Сондай-ақ, қоштасу қалып сөздері әртүрлі ерекшеліктеріне қарай топтастырылды. Салыстырмалы талдау көрсеткен жалпы мәдени сананы білдіретін қалып сөздер әлемдік суреттің ұлттық бейнесін анықтайды.

Сөз этикетінің өз алдына дербес бір саласы – қоштасу. Оны дербес сала болуы – оның өзіндік мақсаты, арнайы жұмсалатын тілдік таңбалары, қолданылатын тұрақты орны болуы. Бұл мақалада лингво-мәдениеттанудағы қоштасу қалып сөздерінің орнын айқындау болып табылады. Қоштасу актісінде қалып сөз не әртүрлі ым ишарамен (қол бұлғау, қол қысысып құшақтау) қоштасады. Тіл білімінде бейвербалды этикет формалары деп аталады.

Түйін сөздер: қоштасу, этикет, қалып сөз, ұлттық мәдениет, тілдік бірлік, салыстырмалы зерттеу, салыстырмалы грамматика.

Кіріспе. Қазіргі тілдік зерттеулер әлемдік жаһандану үрдісіне орай жаңа бағыттарға, жана үрдістерге, жаңа тілдік зерттеу тәсілдеріне, сондай-ақ жаңа зерттеу нысаналарына ойысуда. Бүгінгі тіл білімінің өзекті мәселесі – адам және оның тілі, мәдениеті. Сондықтан да тілді адами факторлармен, адами құндылықтармен бірлікте қарастыру қазіргі тіл білімінің

**«Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы.
Филология сериясы» журналында мақала жариялау ережесі**

1. **Журналдың мақсаты.** Әдебиеттану және тілтану саласындағы ғылыми зерттеу нәтижелерін, филология ғылымының өзекті мәселелерін, тіл және әдебиет саласындағы оқыту әдістемесін, ғылыми конференцияның мағыналы материалдарын, библиографиялық шолу мен сыни тақырыптағы ғылыми құндылығы бар, мұқият тексеруден өткен материалдарды жариялау.

2. **Журналда мақала жариялаушы автор** мақаланың қол қойылған 1 дана қағаз нұсқасын Ғылыми басылымдар бөліміне (редакцияға, мекенжайы: 010008, Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Қ. Сәтпаев көшесі, 2, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Бас ғимарат, 408 кабинет) және **vest_phil@enu.kz** электрондық пошталарына **Word** форматындағы нұсқаларын жіберу қажет. Мақала мәтінінің қағаз нұсқасы мен электронды нұсқалары бірдей болулары қажет.

Мақалалар қазақ, орыс, ағылшын тілдерінде қабылданады.

3. Автордың қолжазбаны редакцияға жіберуі мақаланың Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысында басуға келісімін, шетел тіліне аударылып қайта басылуына келісімін білдіреді. Автор мақаланы редакцияға жіберу арқылы автор туралы мәліметтің дұрыстығына, мақала көшірілмегендігіне (плагиаттың жоқтығына) және басқа да заңсыз көшірмелердің жоқтығына кепілдеме береді.

4. **Мақаланың көлемі** 8 беттен кем болмауы және 16 беттен аспауға тиіс.

5. **Мақаланың құрылымы:** (қағаз беті - **A4**, кітап сұлбасында, беттеу жолы бар жағынан – 20 мм. Шрифт: **Times New Roman** - нұсқасында, әріптің көлемі (кегель) - **14**);

6. **ГТАМР** <http://grnti.ru/> - бірінші жолдың сол жақтауында;

Автор(лар)дың аты-жөні – жолдың ортасында, қою кіші әріппен жазылады;

Мекеменің толық атауы, қаласы, мемлекеті (егер авторлар әртүрлі мекемеде жұмыс істейтін болса, онда әр автордың жұмыс орны қасында курсивпен жазылуы керек) – жолдың ортасында;

Автор(лар)дың **E-mail-ы** – жақша ішінде, курсивпен, жолдың ортасында;

Мақала атауы – жолдың ортасында, жартылай қою кіші әріппен жазылады;

Аңдатпа - 100-200 сөз; формуласыз, мақаланың атауын мейлінше қайталамауы қажет; әдебиеттерге сілтемелер болмауы қажет; мақаланың құрылысын (**кіріспесі, мақаланың мақсаты мен міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың зерттеу әдістері, нәтижелері мен талқылаулары, қорытындысы**) сақтай отырып, мақаланың қысқаша мазмұны берілуі қажет.

Түйін сөздер (6-8 сөз немесе сөз тіркесі) - Түйін сөздер мақала мазмұнын ашатын, мейлінше мақала атауы мен аннотациядағы сөздерді қайталамай, мақала мазмұнындағы көп кездесетін сөздерді қолдану қажет. Сонымен қатар, ақпараттық-ізвестіру жүйелерінде мақаланы жеңіл табуға мүмкіндік беретін ғылым салаларының терминдерін қолдану қажет.

Негізгі мәтін мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды бөлімдерін қамтуы қажет – жола-ралық интервал - 1, азат жол «қызыл жолдан» - 1,25см, беттеу жолағы – еніне сай жасалады. Таблица, суреттер – аталғаннан кейін орналастырылады. Әр таблица, сурет қасында оның аталуы болу қажет. Сурет айқын әрі сканерден өтпеген болуы керек.

Мақаладағы формулалар тек мәтінде оларға сілтеме берілсе ғана нөмірленеді.

Жалпы қолданыста бар аббревиатуралар мен қысқартулардан басқалары міндетті түрде алғаш қолданғанда түсініктеме берілуі қажет.

Қаржылай көмек туралы ақпарат бірінші бетте көрсетіледі.

Әдебиеттер тізімі

Мәтінде әдебиеттерге сілтеме тікжақшаға алынады. Мәтіндегі әдебиеттер тізіміне сілтемелердің нөмірленуі мәтінде қолданылуына қатысты жүргізіледі: мәтінде кездескен әдебиетке алғашқы сілтеме [1, 253 б.] арқылы, екінші сілтеме [2, 182 б.] арқылы т.с.с. жүргізіледі.

Әдебиеттер тізімінде кітаптың жалпы бет көлемі көрсетіледі.

Жарияланбаған еңбектерге сілтемелер жасалмайды. Сонымен қатар, рецензиядан өтпеген басылымдарға да сілтемелер жасалмайды (әдебиеттер тізімін, әдебиеттер тізімінің ағылшынша әзірлеу үлгісін төмендегі мақаланы рәсімдеу үлгісінен қараңыз).

Мақала соңындағы әдебиеттер тізімінен кейін библиографиялық мәліметтер орыс және ағылшын тілінде (егер мақала қазақ тілінде жазылса), қазақ және ағылшын тілінде (егер мақала орыс тілінде жазылса), орыс және қазақ тілінде (егер мақала ағылшын тілінде жазылған болса) беріледі.

Авторлар туралы мәлімет: автордың аты-жөні, ғылыми атағы, қызметі, жұмыс орны, жұмыс орнының мекен-жайы, телефон, e-mail – қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде толтырылады.

7. Қолжазба мұқият тексерілген болуы қажет. Техникалық талаптарға сай келмеген қолжазбалар қайта өңдеуге қайтарылады. Қолжазбаның кейін қайтарылуы, оның журналда басылуына жіберілуін білдірмейді. Редакцияға түскен мақала жабық (анонимді) тексеруге жіберіледі. Барлық рецензиялар авторларға жіберіледі. Автор (рецензент мақаланы түзетуге ұсыныс берген жағдайда) үш күн аралығында қайта қарап, қолжазбаның түзетілген нұсқасын редакцияға қайта жіберуі керек. Рецензент **жарамсыз** деп таныған мақала қайтара қарастырылмайды. Мақаланың түзетілген нұсқасы мен автордың рецензентке жауабы редакцияға жіберіледі.

8. Төлемақы. Басылымға рұқсат етілген мақала авторларына төлем жасау туралы ескертіледі. Төлем көлемі 2018 жылға ЕҰУ қызметкерлері үшін 4500 тенге және басқа ұйым қызметкерлеріне 5500 тенге болып белгіленді.

Рекзивизиттер:

Цеснабанк: КБЕ16
БИН 010140003594
РНН 031400075610
ИИК KZ 91998
ВТВ 0000003104
TSES KZ KA

Положение о рукописях, представляемых в журнал «Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева. Серия Филология»

1. **Цель журнала.** Публикация тщательно отобранных оригинальных научных работ в области литературоведения и языкознания, отражающие актуальные проблемы филологических наук, методы преподавания языка и литературы, а также наиболее значительные материалы научных конференций, библиографические обзоры и рецензии.

2. **Автору, желающему опубликовать статью в журнале** необходимо представить рукопись в твердой копии (распечатанном варианте) в одном экземпляре, подписанном автором в Отдел научных изданий (по адресу: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Сатпаева, 2, Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Учебно-административный корпус, каб. 408) и по e-mail **vest_phil@enu.kz**. При этом должно быть строго выдержано соответствие между **Word**-файлом и твердой копией.

Язык публикаций: Казахский, русский, английский.

3. Отправление статей в редакцию означает согласие авторов на право Издателя, Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева, издания статей в журнале и переиздания их на любом иностранном языке. Представляя текст работы для публикации в журнале, автор гарантирует правильность всех сведений о себе, отсутствие плагиата и других форм неправомерного заимствования в рукописи, надлежащее оформление всех заимствований текста, таблиц, схем, иллюстраций.

4. **Объем статьи** не должен превышать 16 страниц (от 8 страниц).

5. **Схема построения статьи** (страница – А4, книжная ориентация, поля со всех сторон – 20 мм. Шрифт: тип – Times New Roman, размер (кегель) - 14):

ГРНТИ <http://grnti.ru/> - первая строка, слева

Инициалы и Фамилию автора(ов)- выравнивание по центру, курсив

Полное наименование организации, город, страна (если авторы работают в разных организациях, необходимо поставить одинаковый значок около фамилии автора и соответствующей организации)

E-mail автора(ов) – в скобках курсив

Название статьи – выравнивание по центру полужирным шрифтом

Аннотация (100-200 слов; не должна содержать формулы, по содержанию повторять название статьи; не должна содержать библиографические ссылки; должна отражать краткое содержание статьи, сохраняя структуру статьи – введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы).

Ключевые слова (6-8 слов/словосочетаний).

Ключевые слова должны отражать основное содержание статьи, использовать термины из текста статьи, а также термины, определяющие предметную область и включающие другие важные понятия, позволяющие облегчить и расширить возможности нахождения статьи средствами информационно-поисковой системы).

Основной текст статьи должен содержать введение, постановку задачи, цели, историю, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы – межстрочный интервал – 1, отступ «красной строки» -1,25 см, выравнивание по ширине.

Таблицы, рисунки необходимо располагать после упоминания. С каждой иллюстрацией должна следовать надпись. Рисунки должны быть четкими, чистыми, несканированными. В статье нумеруются лишь те формулы, на которые по тексту есть ссылки.

Все аббревиатуры и сокращения, за исключением заведомо общеизвестных, должны быть расшифрованы при первом употреблении в тексте.

Сведения о финансовой поддержке работы указываются на первой странице в виде сноски.

Список литературы

В тексте ссылки обозначаются в квадратных скобках. Ссылки должны быть пронумерованы строго по порядку упоминания в тексте. Первая ссылка в тексте на литературу должна иметь номер [1, 153 с.], вторая - [2, 185 с.] и т.д. Ссылка на книгу в основном тексте статьи должна сопровождаться указанием использованных страниц (например, [1, 45 с.]). Ссылки на неопубликованные работы не допускаются. Нежелательны ссылки на нецензурируемые издания (примеры описания списка литературы, описания списка литературы на английском языке см. ниже в образце оформления статьи).

В конце статьи, после списка литературы, необходимо указать библиографические данные на русском и английском языках (если статья оформлена на казахском языке), на казахском и английском языках (если статья оформлена на русском языке) и на русском и казахском языках (если статья оформлена на английском языке).

Сведения об авторах: фамилия, имя, отчество, научная степен, должность, место работы, полный служебный адрес, телефон, e-mail – на казахском, русском и английском языках.

6. Рукопись должна быть тщательно выверена. Рукописи, не соответствующие техническим требованиям, будут возвращены на доработку. Возвращение на доработку не означает, что рукопись принята к опубликованию.

7. Работа с электронной корректурой. Статьи, поступившие в Отдел научных изданий (редакция), отправляются на анонимное рецензирование. Все рецензии по статье отправляются автору. Авторам в течение трех дней необходимо отправить корректуру статьи. Статьи, получившие отрицательную рецензию к повторному рассмотрению не принимаются. Исправленные варианты статей и ответ автора рецензенту присылаются в редакцию. Статьи, имеющие положительные рецензии, представляются редколлегии журнала для обсуждения и утверждения для публикации.

Периодичность журнала: 4 раза в год.

8. Оплата. Авторам, получившим положительное заключение к опубликованию необходимо произвести оплату по следующим реквизитам (для сотрудников ЕНУ – 4500 тенге, для сторонних организаций – 5500 тенге):

Реквизиты:

Цеснабанк: КБЕ16
БИН 010140003594
РНН 031400075610
ИИК KZ 91998
ВТВ 0000003104
TSES KZ KA

Provision on articles submitted to the journal “Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University. Philology Series”

1. Publication of carefully selected original scientific works in the fields of literary studies, linguistics, reflecting the actual problems of philology, teaching language methods and literature, the most significant materials of scientific conferences, bibliographic summaries and reviews.

2. An author who wishes to publish an article in a journal must submit the article in hard copy (printed version) in one copy, signed by the author to the scientific publication office (at the address: 010008, Republic of Kazakhstan, Astana, Satpayev St., 2. L.N. Gumilyov Eurasian National University, Main Building, room 408) and by e-mail **vest_phil@enu.kz** in Word format. At the same time, the correspondence between Word-version and the hard copy must be strictly maintained.

Language of publications: Kazakh, Russian, English.

3. Submission of articles to the scientific publication office means the authors' consent to the right of the Publisher, L.N. Gumilyov Eurasian National University, to publish articles in the journal and the re-publication of it in any foreign language. Submitting the text of the work for publication in the journal, the author guarantees the correctness of all information about himself, the lack of plagiarism and other forms of improper borrowing in the article, the proper formulation of all borrowings of text, tables, diagrams, illustrations.

4. **The volume of the article** should not exceed 18 pages (from 6 pages).

5. **Structure of the article** (page – A4 format, portrait orientation, page margins on all sides - 20 mm. Font: type - Times New Roman, font size - 14)

GRNTI <http://grnti.ru/> - first line, left

Initials and Surname of the author (s) - center alignment, italics

Full name of the organization, city, country (if the authors work in different organizations, you need to put the same icon next to the name of the author and the corresponding organization) - center alignment, italics

Author's e-mail (s)- in brackets, italics

Article title - center alignment, bold

Abstract (100-200 words, it should not contain a formula, the article title should not repeat in the content, it should not contain bibliographic references, it should reflect the summary of the article, preserving the structure of the article - introduction, problem statement, goals, history, research methods, results /discussion, conclusion).

Key words (6-8 words/word combination. Keywords should reflect the main content of the article, use terms from the article, as well as terms that define the subject area and include other important concepts that make it easier and more convenient to find the article using the information retrieval system).

The main text of the article should contain an introduction, problem statement, goals, history, research methods, results / discussion, conclusion - line spacing - 1, indent of the «red line» -1.25 cm, alignment in width.

Tables, figures should be placed after the mention. Each illustration should be followed by an inscription. Figures should be clear, clean, not scanned.

In the article, only those formulas are numbered, to which the text has references.

All abbreviations, with the exception of those known to be generally known, must be deciphered when first used in the text.

Information on the financial support of the article is indicated on the first page in the form of a footnote.

References

In the text references are indicated in square brackets. References should be numbered strictly in the order of the mention in the text. The first reference in the text to the literature should have the number [1], the second - [2], etc. The reference to the book in the main text of the article should be accompanied by an indication of the pages used (for example, [1, 45 p.]). References to unpublished works are not allowed. Unreasonable references to unreviewed publications (examples of the description of the list of literature, descriptions of the list of literature in English, see below in the sample of article design).

At the end of the article, after the list of references, it is necessary to indicate bibliographic data in Russian and English (if the article is in Kazakh), in Kazakh and English (if the article is in Russian) and in Russian and Kazakh languages (if the article is English language).

Information about authors: surname, name, patronymic, scientific degree, position, place of work, full work address, telephone, e-mail - in Kazakh, Russian and English.

6. The article must be carefully verified. Articles that do not meet technical requirements will be returned for revision. Returning for revision does not mean that the article has been accepted for publication.

7. Work with electronic proofreading. Articles received by the Department of Scientific Publications (editorial office) are sent to anonymous review. All reviews of the article are sent to the author. The authors must send the proof of the article within three days. Articles that receive a negative review for a second review are not accepted. Corrected versions of articles and the author's response to the reviewer are sent to the editorial office. Articles that have positive reviews are submitted to the editorial boards of the journal for discussion and approval for publication.

Periodicity of the journal: 4 times a year.

8. Payment. Authors who have received a positive conclusion for publication should make payment on the following requisites (for ENU employees - 4,500 tenge, for outside organizations - 5,500 tenge):

Requisites:

Tsesnabank: КБЕ16

БИН 010140003594

РНН 031400075610

ИИК KZ 91998

ВТБ 0000003104

TSES KZ KA

Рәсімдеу үлгісі / Образец оформления статьи / Template

FTAMP 27. 25. 19

А.Ж. Жұбанышева¹, Н. Темірғалиев², А.Б. Утесов³^{1,2}Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің теориялық математика және ғылыми есептеулер институты, Астана, Қазақстан³Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университеті, Ақтөбе, Қазақстан**Компьютерлік (есептеуіш) диаметр мәнмәтінінде функцияларды сандық дифференциалдау**

Аңдатпа. Компьютерлік (есептеуіш) диаметр мәнмәтінінде Соболев класында жататын функцияларды олардың тригонометриялық Фурье-Лебег коэффициенттерінің ақырлы жиынынан алынған дәл ақпарат бойынша жуықтау есебі толығымен шешілді [100-200 сөз]

Кілт сөздер: жуықтап дифференциалдау, дәл емес ақпарат бойынша жуықтау, шектік қателік, Компьютерлік (есептеуіш) диаметр.

Мақаланың мәтіні төмендегі бөлімдерді қамтуы қажет:

- кіріспе,
- мақаланың мақсаты мен міндеті,
- қарастырылып отырған сұрақтың зерттеу әдістері,
- нәтижелер мен талқылаулар,
- қорытынды.

\

Әдебиеттер тізімі

- 1 Темиргалиев Н. Компьютерный (вычислительный) поперечник как синтез известного и нового в численном анализе // Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева. -2014. –Т. 4. № 101. – С. 16–33.
- 2 Локуциевский О.М., Гавриков М.Б. Начала численного анализа. - Москва: ТОО «Янус», 1995. - 581 с.
- 3 Жубанышева А.Ж., Абикенова Ш. О нормах производных функций с нулевыми значениями заданного набора линейных функционалов и их применения к поперечниковым задачам // Функциональные пространства и теория приближения функций: Тезисы докладов Международной конференции, посвященная 110-летию со дня рождения академика С.М.Никольского. – Москва: Наука, 2015. - С.141-142

ГРНТИ 27.25.19

А.Ж. Жубанышева¹, Н. Темиргалиев², А.Б. Утесов³^{1,2}Институт теоретической математики и научных вычислений Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан³Актюбинский региональный государственный университет имени К. Жубанова, Актөбе, Казахстан(E-mail: ¹axaulezh@mail.ru, ²ntmath10@mail.ru, ³adilzhan_71@mail.ru)**Численное дифференцирование функций в контексте Компьютерного (вычислительного) поперечника**

Аннотация. В рамках Компьютерного (вычислительного) поперечника полностью решена задача приближенного дифференцирования функций, принадлежащих классам Соболева по неточной информации, полученной от произвольного конечного множества тригонометрических коэффициентов Фурье-Лебега дифференцируемой функций ...
[100-200 слов]

Ключевые слова: приближенное дифференцирование, восстановление по неточной информации, предельная погрешность, Компьютерный (вычислительный) поперечник.

GRNTI 27. 25. 19

A.Zh. Zhubanysheva¹, N. Temirgaliyev², A.B. Utesov³

^{1,2}*Institute of theoretical mathematics and scientific computations of L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan*

³*K.Zhubanov Aktobe Regional State University, Aktobe, Kazakhstan*

Numerical differentiation of functions in the context of Computational (numerical) diameter

Abstract. The Computational (numerical) diameter is used to completely solve the problem of approximate differentiation of a function given inexact information in the form of an arbitrary finite set of trigonometric Fourier-Lebesgue coefficients ... [100-200 words]

Key words: approximate differentiation, recovery from inexact information, limiting error, Computational (numerical) diameter, massive limiting error.

References

- 1 Temirgaliyev N. Komp'yuternyj (vychislitel'nyj) poperechnik kak sintez izvestnogo i novogo v chislennom analize [Computational (numerical) diameter as a synthesis of the known and the new in numerical analysis], Vestnik Evrazijskogo nacional'nogo universiteta imeni L.N. Gumileva [Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University], 4(101), 16–33 (2014). [in Russian]
- 2 Lokucievskij O.M., Gavrikov M.B. Nachala chislennogo analiza [Elements of numerical analysis] (Yanus, Moscow, 1995).
- 3 Zhubanysheva A.Zh., AbikenovaSh.K. O normah proizvodnyh funkcionov s nulevymi znachenijami zadannogo nabora linejnyh funkcionalov i ih primenenija k poperechnikovym zadacham [About the norms of the derivatives of functions with zero values of a given set of linear functionals and their application to the width problems]. Tezisy dokladov Mezhdunarodnoj konferencii, posvjashhennaja 110-letiju so dnja rozhdenija akademika S.M.Nikol'skogo «Funkcional'nye prostranstva i teorija priblizhenija funkcionov» [International conference on Function Spaces and Approximation Theory dedicated to the 110th anniversary of S. M. Nikol'skii]. Moscow, 2015, pp. 141-142.

Авторлар туралы мәлімет:

Қазақша:

Жұбанышева А.Ж. – Теориялық математика және ғылыми есептеулер институтының аға ғылыми қызметкері, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Қ. Сәтпаев көш. 2, Астана, Қазақстан. Тел.: +7 (7172)709-500 (ішкі тел. 33-410). *E-mail: axaulezh@mail.ru.*

Темірғалиев Н. – Теориялық математика және ғылыми есептеулер институтының директоры, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Қ. Сәтпаев көш. 2, Астана, Қазақстан. Тел.: +7 (7172)709-500 (ішкі тел. 33-325). *E-mail: ntmath10@mail.ru.*

Утесов А.Б. - физика-математика ғылымдарының кандидаты, Математика кафедрасының доценті, Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университеті, Ә. Молдағұлова

даңғылы 34, Ақтөбе, Қазақстан. *E-mail: adilzhan_71@mail.ru.*

АҒЫЛШЫНША:

Zhubanysheva A.Zh. – Senoir researcher of the Institute of theoretical mathematics and scientific computations, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Satpayev str., Astana, Kazakhstan. Tel.: +7 (7172)709-500 (31-410). *E-mail: axaulezh@mail.ru.*

Temirgaliyev N. – Head of the Institute of theoretical mathematics and scientific computations, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Satpayev str., Astana, Kazakhstan. Tel.: +7 (7172)709-500 (33-325). *E-mail: ntmath10@mail.ru.*

Utesov A.B. - candidate of physical and mathematical sciences, Associate Professor of the Department of Mathematics, K.Zhubanov Aktobe Regional State University, A.Moldagulova Prospect, 34, Aktobe, Kazakhstan. *E-mail: adilzhan_71@mail.ru.*

Редактор: Дихан Қамзабекұлы
Шығарушы редактор: І.Р. Құрманғалиев
Дизайн: І.Р. Құрманғалиев

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
ХАБАРШЫСЫ. Филология сериясы.
-2018. - 1(122). - Астана: ЕҰУ. 180-б.
Шартты б.т. - 22.5 Таралымы - 40 дана

Мәтін мазмұнына типография жауап бермейді.

Редакция мекенжайы: 010008, Қазақстан Республикасы,
Астана қ., Қ. Сәтпаев көшесі, 2.
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
Тел.: (87172) 709-500 (ішкі 31-413)

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
баспасында басылды